

Téglatár -és gépgyűjtemény

Hozzáadta: Administrator
2015. április 28. kedd 14:35
Utolsó frissítés 2015. április 28. kedd 15:00

„Mélykúti feliratos téglatár, és gépgyűjtemény” települési értéktárba történő felvételéhez

1. A nemzeti érték megnevezése

Bélyeges és feliratos téglák a Monarchia területéről, és mezőgazdasági meghajtómotor gyűjtemény. A gyűjteményben a legteljesebb kollekciónak a környékbeli települések korabeli földbirtokosainak tégláiból.

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:

ipari és műszaki megoldások

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: 6449 Mélykút Kossuth utca 20.

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

X települési X megyei

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Mélykúton található a megye legnagyobb kiállított feliratos téglagyűjteménye, benne a legteljesebb kollekciónak a Kalocsai érseki, a Latinovits család, és a környékbeli korabeli földesurak téglagyártásának termékei, kiegészítésként a Kárpát-medencei (= a Magyar királyság) téglakészítését bemutató tárlat. időbesorolás szerint id.300 tól 1960 as éveket bezárólag A tárlatban található tíz darab mezőgazdasági meghajtó motor amik közül a legöregebb 1898 as Ganz gyártmány, ez idáig a világon 2 darab fellelt példány létezik ebből a típusból, egy a Nagycenki Széchenyi múzeumban hiányosan, a másik a gyűjteményben üzemképesen. Előzetes egyeztetés alapján a gyűjtemény látogatható.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

Magyarországon (= a történelmi Magyar Királyság területén) Európában egyedülálló formagazdagságban készítettek az elmúlt cca. 400 évben bélyeges téglákat. Egyes becslések szerint a számuk meghaladhatja a 30 000-féle darabot. A téglabélyegek kapcsolódnak Magyarország főnemesi, nemesi társadalmához, egyházi méltóságokhoz, jeles eseményekhez, hazánk ipari forradalmához, népi szimbólumaihoz, egy szóval: történelméhez. Ebben az értelemben állítjuk, hogy a téglabélyegek egyfajta hungaricumnak minősíthetők:

- Sehol másutt nem alkalmaztak hozzájuk hasonló mennyiségben téglabélyegeket,
- Sehol másutt nem jelenítették meg a téglákon annyira szerteágazóan az egyházi és világi személyiségek neveit és a történelmi eseményeket,
- Sehol másutt nincs annyi az egyházi és a kollektív ősemlekezetben meglévő (életfa, tulipán, Krisztus-szimbólumok) jelképe a téglabélyegek között, mint hazánkban.

Szomorú, de ehhez képest nem a jelentőségüknek megfelelően kezeltek ezek az ipartörténeti dokumentumok. Pedig, ha jól meggondoljuk, az építések idejének, átépítések, renoválások korának megállapításához, birtoktörténetek elkészítéséhez, birtokos váltások datálásához elengedhetetlenek ezek az adatok. Nem beszélve arról, hogy néhány száz éves épületek a bontási engedély birtokában egyik napról a másikra a daráló gépek garatjában végzik, így semmisítve meg a történelmünk speciális szeletkáját, elmúlt századok tanúit.

A téglabélyegtan (Signolaterologia, általunk bevezetett originális terminus technikus) a régészet, ipar-, művészet- és helytörténet periférikus szakága - talán ezzel a sokféle tartozással magyarázható, hogy nincs igazi gazdája. Az egyesületünk deklarált célja ezekből a régi téglákból a lehető legtöbbet összegyűjteni, megőrizni, megóvni és bemutatni. A legfontosabb teendők azonban a téglabélyegek 'dekódolása', azaz kideríteni azt, ki, hol és mikor készítette, mit is jelentenek a téglákon található jelek?

Távlati célunk, hogy a bélyeges téglák és a hozzájuk kapcsolódó ismeretanyag bekerüljön a Nemzeti Értéktárba és talán a Hungaricumok közé is. Fontosnak tartjuk, hogy a saját értékeinket a helyén kezeljük, mert ha mi nem, úgy megteszi azt más a saját szájze szerint. Szeretnénk, ha a történelmi hűség és a szakszerűség okán a téglajeleket a magyar olvasatukban - ahogy íródtak - közölnék a környező országokban is - ebben is segíthet az értéktári regisztráció. Elérendő célunk az is, hogy a téglabélyegtant (hasonlatosan az éremtanhoz, zászlótanhoz) történelmi segédtudományként fogadják el.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

- "Jeles téglák, jeles emlékeink" I. - VIII. (Kiadó: "Monarchia" BTE, Baj, Petőfi u. 2/c)

- www.tegla muskatli
- Pecsétes téglák mániások fóruma – Index Fórum

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

<https://www.facebook.com/pages/M%C3%A9lyk%C3%BAti-t%C3%A9glat%C3%A1r-fel%C3%ADratost%C3%A9gl%C3%A1k-gy%C5%B1jtem%C3%A9nye/1730697973821221?ref=hl>